

Česká republika

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední zahradnická škola, Střední zemědělská škola Antonína
Emanuela Komerse a Střední odborné učiliště, Děčín – Libverda,
Českolipská 123**

Českolipská 123, 405 02 Děčín - Libverda

Identifikátor školy: 600 010 228

Termín konání orientační inspekce: 30. září až 8. října 2002

Čj.:	061 218/2002-3009
Signatura:	of7zw503

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je příspěvkovou organizací, kterou zřídila Rada Ústeckého kraje svým usnesením č. 87/22/2001 ze dne 28. listopadu 2001. Zřizovací listina má č.j. 145/2001. Předmětem její činnosti je zejména poskytování úplného středního odborného vzdělání a středního odborného vzdělání v některých zemědělských oborech. Dále škola zajišťuje technicko ekonomické a personální činnosti související s touto výchovně vzdělávací činností, produktivní práce pro potřeby praktického vyučování, stravování a ubytování žáků a pracovníků.

Škola sdružuje SOU s kapacitou 90 žáků, Střední zahradnickou a zemědělskou školu s kapacitou 330 žáků, Domov mládeže (kapacita 50 lůžek) a školní jídelnu (kapacita 300 jídel). Rozhodnutí o zařazení, které vydalo MŠMT dne 22. února 1999 pod č.j. 13817/99-21, umožňuje škole vyučovat tyto učební a studijní obory:

- učební: 66-51-H/018 Prodavač – květiny, denní studium, délka 3 roky,**
studijní: 41-41-M/001 Agropodnikání, denní a externí studium, délka 4 roky,
41-41-M/001 Pěstitelstvo – chovatelský, denní a externí studium, délka 4 roky,
41-44-M/001 Zahradnictví, denní a externí studium, délka 4 roky.

V současné době se ve škole vyučují silně vytištěné obory.

Počet žáků: 237 denního studia (167 SŠ + 70 SOU), 60 žáků externího studia, počet tříd: 11 (8 tříd SŠ + 3 třídy SOU).

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve studijních oborech a učebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v oborech, které škola vyučuje, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy:
 - ve výběru odborných předmětů (základy mechanizace, motorová vozidla, stroje a zařízení, květinářství, ochrana rostlin, zpracování zemědělských výrobků, základy zahradnictví, sadovnictví, chov zvířat),
 - v matematice,
 - ve vybraných odborných ekonomických předmětech (administrativa prodejny a obchodní provoz v učebním oboru a ekonomika ve studijních oborech),
 - v odborném výcviku učebního oboru (III. ročník),
- efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům za rok 2001,
- kontrola oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Teoretickou výuku zajišťuje ve škole celkem 24 učitelů interních (včetně ředitele a jeho zástupkyně) a 5 učitelů externích. Matematika a sledované odborné ekonomické předměty vyučují odborně i pedagogicky způsobilí učitelé. Sedm učitelů odborných předmětů zahradnických má odborné vysokoškolské vzdělání obsahově zaměřené na vyučované předměty. Dokončené pedagogické vzdělání mají čtyři z nich, další dva jsou již před ukončením DPS a zbývající jedna mladší vyučující pedagogické studium zahájí.

Až na jednu učitelku odborných zahradnických předmětů mají ostatní i mnohaletou pedagogickou praxi. Z ostatních předmětů je nekvalifikovaně vyučováno 15 hodin tělesné výchovy.

Odborný výcvik zajišťují tři mistrové odborné výchovy (dále jen MOV). Žádná z nich není vyučena v učebním oboru prodavačka květin, všechny mají Střední zahradnickou školu, ukončenou maturitou, jedna MOV má ukončené doplňkové pedagogické studium, další MOV si toto studium doplňuje. Žádná MOV nespĺňuje všechny kvalifikační požadavky, požadované platnou zákonnou normou.

Velmi kladně lze hodnotit, že většina učitelů a MOV jsou opravdovými „fandy“ svého oboru.

Celkové personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem k vyučovaným oborům ČŠI hodnotí jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola, dílny pro odborný výcvik, školní jídelna, domov mládeže a některé hospodářské budovy (např. stáje pro koně) jsou soustředěny v rozlehlém areálu, který je situován na okraji města. Jedná se vlastně o dva právní subjekty (školu a školní statek). Jejich spolupráce je v současné době na velmi dobré úrovni ve prospěch výuky (ŘŠ je současně i ředitelem školního statku). Praktické výuce slouží dva pozemky, jeden hned naproti škole a druhý nedaleko školy (cca 500m), na kterých se pěstují zahradnické výrobky. Chloubou školy je botanická zahrada v parku, který je rovněž v těsné blízkosti školy. Na pozemcích a v botanické zahradě jsou skleníky, na pozemku proti škole je prodejna zahradnických výpěstků. Přímo v areálu školy (respektive i školního statku) je chov koní, odchov ostatních zvířat je realizován na smluvních pracovištích.

Celý areál má pěknou parkovou úpravu, historické budovy původní nižší rolnické školy z roku 1850 mají novou fasádu. Dlouholetá tradice zemědělské výuky „dýchne“ na návštěvníka hned při vstupu do budovy školy. Chodby školy i třídy jsou vkusně vyzdobeny různými materiály připomínajícími historii i současnost zemědělství i školy. Květinová výzdoba „zahradnické“ školy je samozřejmostí. Veřejnosti přístupný park, ve kterém je skleník botanické zahrady, je zcela ojedinělý skladbou rostlin a stromů. Většina rostlin je navíc vybavena popisky.

V budově školy je k dispozici pro teoretickou výuku celkem 23 učeben, z nichž je 15 učeben odborných. Pro výuku administrativy prodejny je k dispozici odborná učebna vybavena staršími, ale funkčními mechanickými psacími stroji. Škola má rovněž tělocvičnu.

Vybavení školy učebními a laboratorními pomůckami pro odbornou výuku je bohaté (obrazový materiál, trojrozměrné pomůcky, přírodopisné sbírky, modely, odborná literatura apod.) a velmi dobře umožňuje plnit schválený učební program. Technické prostředky pro výuku předmětu motorová vozidla, respektive stroje a zařízení sice neodpovídají posledním finančně

velmi náročným pokrokovým technologiím, na druhé straně však nejsou v žádném případě překážkou v plnění schválených výukových programů. Slabší je vybavení školy výpočetní technikou – počítače jsou zastaralé a v menším počtu, než by bylo potřeba. Vedení školy si tento nedostatek uvědomuje a chce jej v nejbližší době řešit.

Učebnice (pokud ovšem pro příslušný předmět existují) si žáci na střední škole zajišťují sami, pro sociálně slabší žáky má škola několik sad na zapůjčení a dle možností poskytuje i ostatním žákům.

Odborný výcvik učebního oboru prodavačka, zaměření květiny je zajištěn v areálu školy a na vybraných šesti smluvních pracovištích. Ve škole jsou žákům k dispozici tři odborné dílny (vazárny), dvě sušárny, skleníky, botanická políčka a školní prodejna zahradnických produktů. Ve všech odborných dílnách jsou žákům k dispozici potřeby pro vazbu květinářského zboží a základní nářadí. Pracovní stoly jsou starší, ale velmi pečlivě udržovány. Nedostatkem je skutečnost, že škola nemá vlastní cvičnou prodejnu pro procvičování základních dovedností prodavače, kde by bylo možné v simulovaných podmínkách nacvičovat plnění tematických celků jako je prodejní proces, manipulace se zbožím, práce na pokladně a další. Pro tyto práce má škola sjednány smluvní prodejny květin, ale je jich pouze šest, což nestačí počtu žáků.

Výuka ve škole začíná v 8.15. Dopravní obslužnost je dobře zajištěna přímo u školy zastávkou MHD, vlakové nádraží je nedaleko, v areálu školy je možnost parkování. Rozvrh hodin respektuje ustanovení § 14 vyhl. MŠMT č.354/1991 Sb. o střední škole v platném znění. Žáci mají k dispozici nápojový automat a školní jídelnu. Sociální zařízení je dostatečné.

Materiálně technické podmínky jsou velmi dobré pro výuku studijních oborů a teoretickou výuku učebního oboru. Pro odborný výcvik pouze vyhovující, protože citelně chybí širší zajištění výuky vlastního prodeje a práce na prodejně.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE (VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ VE STUDIJSKÝCH OBORCH, UČEBNÍM OBORU)
--

Realizace vyučovaných oborů

Počty hodin jednotlivých předmětů všech oborů ve všech ročnících jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty (zahradnictví UD MŠMT ČR čj. 35 485/99-23 a agropodnikání UD MŠMT ČR čj. 25 057/2000-23, prodavač květin UD MH čj. 201 818/95-74). Čtvrté ročníky dokončují výuku podle starších a pro čtvrté ročníky stále ještě platných UD (zahradnictví UD MŠMT ČR čj. 26 050/96-23, agropodnikání čj. 18 875/93-23). Vlastní obsah výuky vychází z výše uvedených schválených UD, které jsou školou dále rozpracovány po oborech do jednotlivých ročníků. Úpravy učebních plánů (týdenní hodinové dotace) nepřekračují povolený limit.

Třídní knihy i ostatní povinná dokumentace je vedena řádně a bez závad. Kontrolou třídních knih za školní rok 2001/2002 bylo zjištěno, že při výuce nedochází k výpadkům a příslušný počet hodin jednotlivých předmětů byl odučen. Jelikož výuka praxe žáků studijních oborů je do velké míry závislá na počasí, průběžnou kontrolu odučených hodin v jednotlivých předmětech provádí pravidelně zástupce ředitele školy.

Určitá nelogičnost je v rozplánování učiva ve druhém ročníku učebního oboru v předmětu administrativa prodejny, kde bylo probíráno učivo zařazené do tematického plánu na březen a ve studijním oboru zahradnictví ve třetím ročníku, ve kterém v ekonomice vyučující zařadila cvičení, jehož problematika nenavazovala na probrané učivo. Není tak dodržena návaznost učiva a jeho strukturování do celku.

K neplnění učební osnovy ovšem dochází v odborném výcviku učební oboru prodavač květin, jak vyplývá z třídních knih a deníků evidence odborného výcviku za školní roce 2001/2002. Již zmíněná absence školní prodejny a malý počet smluvních prodejen nestačí počtu žáků a počtu hodin, které mají žáci věnovat přímému prodeji květin a květinových výrobků a dalším tematickým celkům jako například pokladní operace v prodejně, vystavování zboží na prodejně, inventarizaci zboží a obalů apod. Žáci III. ročníku učební oboru dle předloženého tematického plánu jsou na smluvních prodejnách tři týdny ve školním roce, což představuje cca 105 vyučovacích hodin. Přitom tematický celek č. 2 (prodej květin a bonsajů, vazačství, aranžování a prodej květinářského zboží) představuje dotaci ve výši 280 vyučovacích hodin. Další významný tematický celek č. 3 (pokladní operace v prodejně) představuje dotaci ve výši 240 vyučovacích hodin. Tematický celek s menší hodinovou dotací jako například účetnictví prodejny není zařazen v tematickém plánu vůbec.

Odborného výcviku třetího ročníku se týká rovněž skutečnost, že v deníku není rozpracovaná učební osnova a není sledováno plnění tematických celků u konkrétního žáka.

V odborném výcviku selhala kontrola plnění učebních dokumentů. Ředitel a jeho zástupce mají sice plánované kontrolní hospitace a tyto se realizují (zápisy z hospitací byly předloženy), jsou však zaměřeny spíše na teoretickou výuku, metodiku výuky a dodržení počtu hodin.

Realizace vyučovaných studijních oborů vychází ze schválených učebních dokumentů, v učebním oboru dochází k neplnění učebních osnov odborného výcviku.

Průběh vzdělávání v odborných předmětech (základy mechanizace, motorová vozidla, stroje a zařízení, květinářství, ochrana rostlin, zpracování zemědělských výrobků, základy zahradnictví, sadovnictví, chov zvířat)

Všechny hospitované hodiny ČŠI hodnotí jako zdařilé s tím, že jejich výchovně vzdělávací cíle byly splněny. Hodiny byly učiteli dobře připravené. V úvodu se učitelé věnují zopakování starší látky, případně i přezkoušení. Na již probranou látku navázal přednes nové látky. Z vyučovacích metod převládal odborně správný výklad s prvky řízeného rozhovoru. V hodinách, kde žáci neměli k dispozici učebnice, byl prostřídán diktováním poznámek. Rozsah přednášené látky a tempo jeho výkladu bylo odpovídající. Kladně lze hodnotit mezipředmětové prvky, které se ve výkladu často objevily. Většinou hodin nechyběl závěr a zhodnocení, pouze ve dvou hodinách nezbyl dostatek časoprostoru pro závěrečné shrnutí a následnou analýzu jejich efektivity. Určité rezervy také možno spatřovat v ještě větším uplatňování prvků problémové výuky a s tím souvisejícím rozvíjením komunikativních dovedností žáků. Přístup všech vyučujících ke studentům byl velmi vstřícný a byl založen na respektování jejich osobnosti. Žáci mají možnost se kdykoli zeptat, na jejich názor je brán patřičný ohled. Rušivé vlivy ani kázeňské problémy nebyly ve výuce zaznamenány. Z rozhovoru s jednotlivými vyučujícími vyplynulo, že ani během celého školního roku se v tomto smyslu závažnější problémy nevyskytují.

Standardizované evaluační nástroje (srovnávací zkušební testy) nejsou pro tyto odborné předměty k dispozici. Předváděné znalosti během klasifikovaného nebo frontálního opakování v ústní či písemné podobě odpovídaly profilu absolventa tohoto vzdělávacího zařízení. Vzhledem k tomu, že výuka v době inspekce probíhá pouze jeden měsíc od začátku školního roku, je samozřejmě počet známek dosud malý.

Kvalitu výuky sledovaného výběru profilových odborných předmětů hodnotí ČŠI vzhledem k uvedeným skutečnostem stupněm velmi dobrým.

Průběh vzdělávání v matematice

Všechny hodiny těchto předmětů byly pečlivě připraveny a metodicky velmi dobře zvládnuty. Vhodně volený rozsah látky, tempo jeho výkladu, střídání metod (společná práce střídaná s individuálním počítáním, práce s učebnicí, s pomůckami, práce s chybou), neustálá aktivace jsou charakteristické pro všechny hodiny a svědčí o bohaté pedagogické zkušenosti učitele. Je kladen důraz na neustálé opakování a procvičování. Zvláště chvályhodný je důraz kladený na procvičování paměťového počítání (paměťové „rozcvičky“ na začátku hodin). Vlastní odborně správný výklad probíhal vždy formou řízeného dialogu, případně s použitím pomůcek.

V hodinách je častá vnější motivace nejčastěji pochvalou, vnitřní motivace je zřetelná spíše u žáků studijních oborů. K hodnocení výsledků používá škola standardní postupy: zkušební testy, písemné práce a ústní zkoušení. Výraznou motivací je možnost opravy špatné známky, čehož žáci bohatě využívají. Hodinám nechybělo zhodnocení, k vlastnímu sebehodnocení jsou často rovněž vyzýváni žáci. Pravidla komunikace jsou oběma stranami dodržována, probíhá přirozeně a bezproblémově, žáci mají kdykoli možnost se zeptat na problémy, související s výukou.

Zajištění a průběh výuky matematiky hodnotí ČŠI ve škole jako vynikající.

Průběh vzdělávání v odborných předmětech ekonomických

Sledované hodiny byly připraveny po obsahové stránce, z hlediska struktury a pestrosti použitých metod a forem práce však měly stejně jednotvárnou úroveň (bez využití didaktické techniky, bez kancelářské techniky, dokonce bez psacích strojů a počítačů v předmětu administrativa prodejny) a to jak v učebním oboru tak v oborech studijních. Všechny sledované hodiny byly vedeny tradičním způsobem, převažoval klasický výklad učitele spojený s předáváním již hotových poznatků. Většina hospitovaných hodin měla tak z hlediska efektivity výuky průměrnou úroveň, hodiny byly poměrně jednotvárné, převažoval monolog vyučující. Podmínky pro samostatné a aktivní učení žáků byly vytvořeny spíše ojediněle. Vstupní, průběžná ani závěrečná motivace účelově využívány nebyly. V některých hodinách byly zastoupeny seznámením s cílem a programem výuky, ojediněle využitím mezipředmětových vztahů a aktualizací učiva. Hodiny často skončily před zvoněním a zbývající část vyplnila vyučující improvizovaně neorganickým výkladem nebo málo produktivním procvičováním a opakováním.

Charakter kontroly a hodnocení žáků byl ovlivněn způsobem předávání poznatků. Převážně byl zaměřen na reprodukci učiva, praktická aplikace byla v mnoha případech nahrazována popisem konkrétních příkladů, které uváděla vyučující při výkladu. Převažoval tradiční způsob individuálního ústního zkoušení. Celkové hodnocení a shrnutí hodiny prováděla vyučující a to pouze výjimečně.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných odborných ekonomických předmětech mají ve škole průměrnou úroveň.

Průběh vzdělávání v odborném výcviku

Hospitace byly provedeny u třetího ročníku. Ve sledovaném učebním oboru na odborné dílně je zajištěna skupinová výuka, která probíhá cyklickou formou. MOV má zpracované sylaby z odborné literatury „Vazačství a aranžování květin“, které jsou žákům dostupné. Organizace výukového dne ve sledovaném učebním oboru odpovídá psychohygienickým požadavkům. Pracovní prostředí je podnětné a estetické, žáci mají k dispozici šatny a sociální zařízení. Pracovní doba a přestávky jsou dodržovány.

Bezprostřední přípravu MOV na výuku hodnotí ČŠI jako velmi dobrou. Předložené vlastní přípravy (pro oblast zhotovení výrobků) MOV jsou rozpracovány do nejmenších podrobností. MOV seznámila žáky s cílem výukového dne. Při výkladu teoretické části pro lepší názornost je využívána tabule. Kladem teoretické části výuky je způsob záznamu probrané látky do pracovních sešitů. Pracovní sešity žáků jsou vedeny velmi přehledně, záznamy jsou pravidelné. Ve velké míře je využíváno různých učebních pomůcek. Nechyběla ani praktická ukázka ze strany MOV.

Velká pozornost je věnována přípravě materiálu pro výrobu květinářského zboží z vlastních zdrojů školy (školní zahrada, skleníky atd.) a aranžérským pracím při přípravách různých výstav, které škola zajišťuje. Materiál pro výuku a zhotovování výrobků byl připraven, při přidělování práce nedocházelo k prostojům. Při zadávání práce je respektována zásada přiměřenosti. Organizační pokyny MOV jsou jasné a srozumitelné. V průběhu výuky MOV sleduje u žáků používání správných technologických postupů. Žákům je dán dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru, hlavně při alternativních způsobech řešení zadaných úkolů. V mnoha případech nechyběl individuální přístup. Závěrečné hodnocení výukového dne bylo vždy provedeno. Škoda jen, že nebyl dán prostor pro sebehodnocení jednotlivých žáků. Komunikace mezi žáky a MOV byla na dobré úrovni. V průběhu orientační inspekce vztahy mezi MOV a žáky a žáky navzájem byly přátelské, nekonfliktní, nežádoucí chování žáků nebylo zaznamenáno.

MOV mají zpracované vlastní testy pro ověřování vědomostí. Testy pro prověřování získaných vědomostí a dovedností navazují na probrané učivo, mají charakter zpětné vazby, v průběhu inspekce nebyly použity. Hodnocení zhotovených výrobků ze strany MOV je objektivní. Vzhledem k době orientační inspekce MOV neměla zpracované výsledné známky za měsíc září 2002. Kontrolou studijních průkazů žáků bylo zjištěno, že žáci nemají zapsanou žádnou dílčí známku z předmětu odborný výcvik. Kontrolou deníku evidence odborného výcviku za školní rok 2001/2002 bylo zjištěno, že za celý školní rok je výsledná měsíční známka u žáků zapsána pouze jednou a to v měsíci lednu 2002.

Absence žáků je vedena pečlivě. Deník evidence odborného výcviku je zaveden ve všech ročnících učebního oboru. Zároveň se ovšem probraná látka a absence zaznamenává i do třídní knihy, čímž vzniká duplicita záznamu.

Škola používá přizpůsobené výkonové normy, které jsou platné v provozovnách – vazárnách soukromých firem. Tyto přizpůsobené výkonové normy slouží k lepší orientaci žáků (hlavně posledního ročníku) při hodnocení jejich výkonů. Zhotovené výrobky žáků jsou nabízené veřejnosti k prodeji ve školní prodejně. Žáci za produktivní práci však nejsou odměňováni. Škola nemá zpracovanou vlastní učilištní směrnici pro odměňování žáků za produktivní práci. Neproplácení produktivní práce nemá příznivý účinek na motivaci žáků.

Bezpečnost práce je provedena na začátku školního roku. Záznam o provedení školení je v třídní knize a v deníku evidence odborného výcviku. Chybí záznam o provedeném školení a podpis každého žáka, že toto školení absolvoval. Schází další dílčí školení bezpečnosti práce při přecházení žáků na nové pracoviště. Ve třetím ročníku je podle platné zákonné normy 10 žáků na MOV. Ve třetím ročníku učebního oboru je ve skupině celkem 16 žáků na MOV, podle platné zákonné normy má být maximálně 10 žáků. Škola také neposkytuje žákům pracovní obuv a pracovní oblečení. Náradí si hradí žáci rovněž z vlastních zdrojů.

I přes popsaná negativní zjištění žáci učebního oboru prodavač, zaměření květiny úspěšně reprezentují školu na různých soutěžích a výstavách např.: Děčínská kotva (národní soutěž ve vázání a aranžování – ve školním roce 2001/2002 žákyně třetího ročníku tuto soutěž vyhrála), pořádání Vánoční prodejní výstavy v Děčíně v prostorách městské knihovny, prezentace výrobků učebního oboru v rámci dnů otevřených dveří na škole v Libverdě

a v rámci náborových dnů v okrese Děčín i okolních okresech.

Organizace výuky na dílně, formy, metody hodnotí ČŠI jako velmi dobré. Celkově ovšem ČŠI hodnotí vzhledem k uvedeným nedostatkům (zejména v neplnění učební osnovy) odborný výcvik učební oboru prodavačka (zaměření květiny) jako pouze vyhovující.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou byl zjištěn soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou.

Tradice výuky zemědělských a zahradnických oborů sahá až do roku 1850, kdy zde byla založena nižší rolnická škola. Postupně prošla složitým vývojem. Od začátku 20. století do let po druhé světové válce byla dokonce vysokou školou se 13 katedrami (např. zemědělské techniky, botaniky, šlechtění rostlin apod.). V roce 1947 zde byla zřízena učňovská škola zahradnická, postupně zemědělská technická škola a střední zemědělská technická škola. Přes změny statutu, názvů, vyučovacího jazyka a úpravy náplně zůstala věrna své původní úloze: vzdělávání v různých zemědělsky orientovaných oborech. Během let její existence ve škole pracovalo mnoho významných zemědělských odborníků.

V současné době je škola důležitou součástí vzdělávací nabídky v širším regionu. Navazuje na dlouholetou tradici a svým žákům poskytuje střední odborné a úplné střední odborné vzdělání zejména v zahradnickém oboru. Ve studijních oborech má pro to velmi dobré předpoklady jak materiální tak personální. Zjištěné nedostatky v učebním oboru prodavačka květin, který se vyučuje ve škole teprve pátým rokem, jsou rázu spíše organizačního, vyplývající z určité nezkušenosti s realizací učebních oborů a lze je relativně snadno odstranit. Např. posun v náplni odborného výcviku směrem k vázání květin souvisí s náplní studijního oboru zahradnictví.

Pracovníci ČŠI navštívili přes 40 hodin teoretické výuky a odborného výcviku. Z této sondy do výuky lze vyzdvihnout zejména odbornost a zapálenost většiny učitelů a MOV, jejich snahu o předání maximálního množství poznatků ze svého oboru žákům a vztahy mezi učiteli a žáky, které v převážné většině byly korektní, s respektem k žakově osobnosti, atmosféra v hodinách byla klidná, chování žáků bezproblémové.

Svůj podíl na převážně dobrých vztazích mezi žáky a učiteli má určitě i **výchovný poradce**, který ve škole pracuje. Jeho činnost vychází z plánu práce výchovného poradenství, důraz je ale kladen hlavně na vytvoření důvěry mezi ním a žáky. Do jeho kabinetu mají žáci kdykoli volný přístup. Vede evidenci všech žáků s poruchami učení, zprostředkuje jim vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, v případě potřeby zajistí v rámci možností i pomoc. Ve spolupráci s třídními učiteli sleduje problémové žáky a v případě potřeby zve jejich rodiče do výchovné komise, kde se snaží nalézt řešení. Největším problémem je ve škole neomluvená absence.

Škola nabízí žákům i možnost mimoškolního vyžití. Sem patří zejména jezdecký klub, který pracuje v areálu školy. Závody, které pořádá v parkuru v dolní části školního statku, přitahují zájem široké veřejnosti. Nejen závody koní je ovšem škola známá na veřejnosti. Pěstování okrasných keřů, stromů, sadba letniček, balkónových rostlin a zejména produkce ovocných školek školu „proslavily“ v širokém okolí. Škola se zúčastňuje všech významných zahradnických akcí (Zahrada Čech, Flora Olomouc apod.), kde prezentuje své výpěstky a výrobky žáků.

O dobré jméno školy se ve velké míře stará již zmiňovaná **botanická zahrada**. První skleník byl postaven v roce 1957 a nyní zahrnuje kromě skleníkové části rozsáhlý park s bohatou

sbírkou nejen listnáčů a jehličnanů, ale i třeba travin. Slouží nejen k výuce žáků školy, ale i občanské veřejnosti.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ ROKU 2001

V souladu s platnými předpisy přešla funkce zřizovatele školy z MŠMT ČR na Ústecký kraj ke dni 1. října 2001. Finanční prostředky ze státního rozpočtu byly organizaci poskytnuty v období 1. - 3. čtvrtletí prostřednictvím Okresního úřadu v Děčíně, ve 4. čtvrtletí Krajským úřadem Ústeckého kraje. Rozpočtovou změnou ke dni 1. 12. 2001 byl s konečnou platností upraven rozpočet pro rok 2001. Kromě těchto prostředků organizace hospodařila v rámci své hlavní činnosti s finančními prostředky získanými vlastní činností (produktivní práce žáků). V rozporu s platnými předpisy nebyly žákům vypláceny odměny, přestože vykonávali odborný výcvik na produktivních činnostech. Závaznými ukazateli pro kontrolované období byl limit prostředků na platy, limit prostředků ostatních plateb za provedenou práci (dále jen OPPP), limit přepočteného počtu pracovníků, v rámci provozních prostředků vyčleněný finanční objem na další vzdělávání pedagogických pracovníků a nad rámec rozpočtu, státní dotace, poskytnutá MŠMT ČR škole, jako pořadatelé ústředního kola Děčínské kotvy. Doplňková činnost školy byla zřizovatelem povolena na vyučování řízení motorových vozidel v rozsahu 25 kurzů ročně vyhláškou stanovených hodin a na hostinskou činnost v rozsahu stravování 300 jídel v období prázdnin a ubytování 50 lůžek v období prázdnin. Škola nerespektovala určenou specifikaci povolených činností, v rámci doplňkové činnosti realizovala další své aktivity hrazené z prostředků Phare a již zmíněné státní dotace (akce Botanická zahrada, ústřední kolo Děčínská kotva). V rozporu s platnými předpisy účetní jednotka neúčtovala důsledně odděleně hlavní činnost od doplňkové činnosti, což mělo za následek chybné vyčíslení hospodářského výsledku v hlavní i doplňkové činnosti, vykazování chybných údajů v zúčtování se státním rozpočtem a v neposlední řadě i ku vlastní škodě nedočerpání limitu prostředků na platy a OPPP. Tyto závěry dokládá například skutečnost, že účet 521 - mzdové náklady neměl analytické členění, do nákladů tohoto účtu byl zahrnut i objem vyplacených finančních prostředků dle dohod o provedení práce uzavřené směrem k projektům Phare a nesprávně zúčtovaný náklad na potraviny. Výkaz zisku a ztráty za rok 2001 nevykazoval v doplňkové činnosti na účtu 521 žádné náklady, v hlavní činnosti vykazoval v součtu prostředky na platy + OPPP o 1000,- Kč překročení oproti rozpočtu, na základě zjištěných chyb však ve skutečnosti byl nedočerpán limit prostředků na platy o 54 910,- Kč a na OPPP o 13 790,-Kč. Zkreslené údaje čerpání ze státního rozpočtu se pak v návaznosti objevují i ve výkazu o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí Škol (MŠMT) P1-04. Kontrolou uzavřených pracovních smluv bylo zjištěno, že škola obsazuje funkci hospodářky školy a účetní školy na plný úvazek, oběma pracovnícím je však refundována polovina jejich měsíčního platu jiným právním subjektem (školním statkem). Z pohledu statistiky tak dochází ke zkreslení průměrného platu zaměstnance školy. Na další účty třídy 5, a to účet 501 a 518 v doplňkové činnosti, nebyly přeúčtovány náklady spojené s projekty Phare v celkové výši 3 060,- Kč. Poskytnuté finanční prostředky na projekty Phare byly zúčtovány v celkové výši 318 403,18 Kč na účet 602 - tržby z prodeje služeb v doplňkové činnosti. Státní dotace, poskytnutá mimo rámec rozpočtu byla rovněž zahrnuta do výnosů doplňkové činnosti, v celkovém objemu 15 000,- Kč zúčtována na účet 691 - provozní dotace. Při zúčtování nebylo dodrženo určené položkové členění - materiál 10 000,- Kč, služby 5 000,- Kč, ve skutečnosti dle předložených prvotních dokladů činily náklady na materiál 4 601,92 Kč, na služby 10 512,- Kč. I v tomto případě bylo zjištěno nepřeučtování nákladů ve výši 3 945,22 Kč

z hlavní činnosti na doplňkovou. Krom toho, platba v hotovosti ve výši 931,- Kč, dokládající čerpání ze státní dotace, nebyla v účetnictví zaznamenána.

Vyčleněné finanční prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků byly v rozporu s platnými předpisy použity neoprávněně, a to ve výši 12 500,- Kč.

Hospodářský výsledek doplňkové činnosti byl ovlivněn i proúčtováním nákladů a výnosů maturitního plesu školy, což je v rozporu s platnými předpisy, neboť účtování o těchto prostředcích nenáleží do okruhu účetnictví účetní jednotky.

Porušování platných předpisů z oblasti účetnictví a hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu ovlivnilo i kvalitu zpracování zúčtování státních prostředků, neboť účetnictví nezobrazovalo věrně skutečnosti, které byly jeho předmětem. Jestliže účetní jednotka uvádí 100% čerpání prostředků ze státního rozpočtu, tak už tento fakt je zpochybněn např. skutečností nedočerpání limitu na platy a OPPP, jak je popsáno výše.

Zařazování pracovníků do platových tříd a stupňů bylo provedeno u namátkou vybraných pracovníků. Zaměstnanci byli zařazeni do platových tříd a stupňů podle druhu vykonávané práce uvedené v pracovní smlouvě, s ohledem na dosažené vzdělání a délku praxe v oboru vykonávané práce, v souladu s vnitřním platovým předpisem, vypracovaným ředitelem školy. Platové výměry byly vyhotovovány nejpozději v den nástupu. Kriteria pro poskytování osobních příplatků jsou součástí platového předpisu a jsou stanoveny ve smyslu platných předpisů. V případě platových úprav (nárokové i nenárokové složky platu) je vystavován nový platový výměr.

Kontrolou hospodaření s prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb bylo zjištěno v oblasti tvorby porušení platné vyhlášky, neboť příděl do fondu byl nižší, než stanovená 2% z objemu hrubých mezd. V části čerpání bylo postupováno v souladu s kolektivní smlouvou a platnou vyhláškou.

Další porušení platných předpisů spočívalo v tom, že škola nevypracovala výroční zprávu o hospodaření.

Hlavní příčinu zjištěných nedostatků ČŠI spatřuje v nestabilním obsazení funkce účetní v období roku 2001, kdy po ukončení pracovního poměru dlouholeté účetní se postupně vystřídaly další čtyři nezpracované pracovnice. Personální změny ve funkci účetní negativně ovlivnily úroveň vedení účetnictví školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 13817/99-21 ze dne 22. 2. 1999 s účinností od 1. 9. 1999,
2. zřizovací listina příspěvkové organizace Ústeckého kraje pro Střední zahradnickou školu, Střední zemědělskou školu Antonína Emanuela Komerse a Střední odborné učiliště Děčín-Libverda, Českolipská 123, č. j. 145/2001 ze dne 28. Listopadu 2001 vč. dodatku č. 1 ze dne 13. 3. 2002, dodatku č. 2 ze dne 27. 3. 2002, dodatku č. 3 ze dne 7. 5. 2002, dodatku č. 4 ze dne 3. 7. 2002,
3. Ústecký kraj, Rada Ústeckého kraje ze dne 5. 12. 2001 potvrzení ve funkci statutárního orgánu - ředitele PO - Ing. Libor Kunte, jmenování na základě rozhodnutí MŠMT ČR č.j. 25 693/99-26 ze dne 21. 7. 1999,
4. živnostenský list č.j. 505/98/10/Ž/k ze dne 22. 5. 1998 ev.č. 350210-9368-00 předmět podnikání : hostinská činnost,
5. živnostenský list č.j. 2484/01/10/Ž/k ev.č. 350210-9504-01 ze dne 8. 10. 2001, předmět

- podnikání : provozování autoškoly,
6. statistický výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 a V 25-01 ke 30. 9. 2001,
 7. výkaz Škol(MŠMT) P1 - 04 1. - 4. čtvrtletí roku 2001 ze dne 24. 1. 2002,
 8. upravený rozpočet k 1. 12. 2001 ze dne 30. 11. 2001,
 9. prvotní doklady k vyúčtování státní dotace,
 10. prvotní doklady k dokladování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
 11. rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha - ke dni 31. 12. 2001,
 12. finanční vypořádání vztahů PO - vypořádání odvodů, vypořádání ostatních vztahů ze dne 28. 1. 2002,
 13. údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých MŠMT transferem v roce 2001 ze dne 18. 1. 2002,
 14. přehled o hospodářském výsledku a stavu fondů PO ze dne 28. 1. 2002,
 15. schválené rozdělení hospodářského výsledku za rok 2001 ze dne 3. 7. 2002
č.j. 109865/02/101144/02/SMT,
 16. hlavní kniha,
 17. vnitřní platový předpis,
 18. osobní spisy zaměstnanců školy,
 19. kolektivní smlouva,
 20. tvorba a rozpočet fondu kulturních a sociálních potřeb,
 21. výpisy z běžného účtu finančních prostředků FKSP,
 22. učební plány rozpracované školou,
 23. tématické časové plány sledovaných předmětů,
 24. třídní knihy hospitovaných tříd (1 AP, 3 AP, 1 Z, 2 Z, 3 Z, 4 Z, 4 AP),
 25. žákovské poznámky – výběr v hospitovaných třídách,
 26. zadání testu při písemném opakování v předmětu základy mechanizace ve třídě 1 AP,
 27. třídní kniha třetího ročníku učebního oboru prodavač, zaměření květiny za školní rok 2002/03, třídní kniha 2. SOU za školní rok 2001/2002,
 28. deník evidence odborného výcviku učebního oboru prodavač, zaměření květiny 3 SOU za školní rok 2002/2003 a deník evidence téhož učebního oboru za školní rok 2001/2002.

ZÁVĚR

Výuka zemědělských oborů má ve škole více než 150 let trvající tradici. Ve škole pracují zkušení učitelé, kteří zde vyučují již řadu let, jsou fandové svého oboru a mají ke škole velmi dobrý vztah. Tato skutečnost pomáhá překlenout i fakt, že ne všichni jsou plně odborně a pedagogicky způsobilí. Velmi dobrá úroveň výuky odborných zemědělských předmětů, průběh výuky odborného výcviku a vynikající úroveň výuky matematiky svědčí o dobré práci učitelů. Napomáhají tomu i velmi dobré materiálně technické podmínky výuky zejména u studijních oborů. Zjištěné nedostatky v plánování obsahu učiva odborného výcviku a v jeho realizaci (překročení počtu žáků na MOV ve skupině) jsou organizačního charakteru a relativně snadno odstranitelné. Stejně tak zjištěné nedostatky v účetnictví a výkaznictví byly způsobeny nestabilním obsazením funkce účetní.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Ing. Josef Chvosta	Ing. Josef Chvosta v.r.
Členové týmu:	Ing. Zdena Hájková	Ing. Zdena Hájková v.r.
	PhDr. Bartolomej Javorský	PhDr. Bartolomej Javorský v.r.
	Ing. Josef Toman	Ing. Josef Toman v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Libuše Zmátlová, Helena Knapíková, Eva Bechyňová

V Chomutově dne 14. října 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:8. 11. 2002.....

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Ing. Libor Kunte	Ing. Libor Kunte v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy		
Zřizovatel	6. 12. 2002	061 244/2002-3009
Rada školy	---	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly dodány